1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 31.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 19 APRIL.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen op Woensdag den 19 April 1854, des avonds te 7 ure

GEDEPUTEERDE STATEN van de Provincie *Drenthe* brengen door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, ter zake van te doene herstellingswerken aan de sluizen in de Drentsche Hoofdvaart, die vanaf *en met den 15 Julij aanstaande*, tot nader order, doch *niet langer dan voor den tijd van drie weken*, zal worden gesloten.

En zal deze, tot een ieders narigt, drie malen in de *Prov. Drentsche en Asser Courant* worden opgenomen.

Assen, den 28 Maart 1854.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK,
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

Kanaal van *ASSEN* naar *GRONINGEN*.

Een bewijs voor ons vroeger geuit gevoelen, dat de Commissie zeer goed gezind was, ten aanzien van het geven van die rigting aan het kanaal door Assen, welke voor deze gemeente het meest voordeelig is, vinden wij in de omstandigheid, dat de Commissie in dezen het advies gevraagd heeft van den Raad der stad; de Raad is de natuurlijke verdediger van de belangen der ingezetenen, en, hoezeer het zeer wenschelijk was geweest, dat dezelve als voorwaarde voor het aanzienlijk subsidie der stad gesteld had, dat door denzelven de rigting door Assen moest worden goedgekeurd, zal door het besluit der Commissie hieraan ten deele worden te gemoet gekomen. *Ten deele* zeggen wij, omdat de Commissie altijd vrij blijft, om het advies van den Stedelijken Raad al dan niet te volgen. In dit opzigt echter hebben wij ook het volste vertrouwen op de Commissie; zij zal niet vergeten, dat de Raad van Assen het eerst en, naar het verlangen der Commissie, met grooten spoed, het gevraagd subsidie heeft toegestaan, waardoor gewis de toetreding der andere besturen, van wie ook subsidien zijn gevraagd, zeer is bevorderd; zij zal niet vergeten, dat Assen eene kleine gemeente is, en eene subsidie heeft toegezegd van *f* 25,000, te groot in evenredigheid van hare krachten en van haar belang; op grond van een en ander mogen wij vertrouwen, dat de commissie, zoo daartegen geene overwegende bedenkingen bestaan, het advies van den Raad zal volgen, daar zij de daarbij aan te gevene rigting mag beschouwen als te zijn in het meeste belang van Assen.

Dat de Raad bij deze gewigtige aangelegenheid het belang der gemeente naauwgezet zal overwegen, vertrouwen wij evenzeer.

Zonder het gevoelen van den Raad te willen vooruitloopen, meenen wij hier nog de volgende punten in het midden te moeten brengen, als pleitende er, naar ons inzien, voor, om de rigting *door* en niet *buiten om* Assen te nemen, hetzij dan de rigting langs de zuidelijke, hetzij langs de noordelijke cingelgracht, hetzij langs de torenlaan en de brink genomen worde.

Het is stellig, dat zoo het kanaal *om* Assen gelegd wordt, de stad zich zal verplaatsen, en weldra het meeste welvarende, bedrijvige en handelende gedeelte van Assen zich aan het nieuwe kanaal zal bevinden; de bestaande huizen zullen daardoor alle in waarde dalen. Het is waar, wanneer het kanaal *door* Assen gelegd wordt, zullen verreweg de meeste huizen toch niet onmiddelijk aan het kanaal kunnen komen, maar dan komt het kanaal toch zoo in de nabijheid, dat de bedrijvigheid zich niet verplaatsen zal; de standen en gelegenheden blijven meer op den bestaanden voet.

Wie moeten de *f* 25,000 betalen, die Assen heeft aangenomen als subsidie bij te dragen? de tegenwoordige ingezetenen, en niet die, welke zich later aan het nieuwe kanaal zouden vestigen. Wie hebben dus het meeste regt op de voordeelen van het kanaal? natuurlijk de tegenwoordige ingezetenen.

In andere plaatsen is men er over uit, om kanalen en waterwegen *door* de steden en dorpen te leggen; hier bestaat de gelegenheid, om zulks te doen, hier is *in* of *zeer nabij* de kom der gemeente nog ruimte genoeg voor een kanaal; men kan thans van Assen eene gerijfelijke, eene fraaije stad maken, waar men de schepen midden in de plaats kan krijgen met eene goede haven en zeer ruime kaai, en wij zien inderdaad geen reden, waarom men de schoone gelegenheid, welke zich thans aanbiedt, niet met beide handen zou aangrijpen, te eerder omdat waarschijnlijk de rigting *door* Assen niets meer zoo niet veel minder zal moeten kosten dan *buiten* om Assen. En al moest deze rigting al iets meer kosten, dan gelooven wij nog, dat de stad met het oog op het groot subsidie, dat zij geeft, met zeker vertrouwen het aanwenden dezer meerdere kosten, als ze niet al te groot zijn, van de onderneming zou kunnen vragen.

Zijn wij wel onderrigt, dan bestaan er, volgens het oordeel van deskundigen geene overwegende bezwaren tegen de rigting *door* Assen.

Wij willen ons niet voor eene bepaalde rigting *door* Assen verklaren, om zelfs allen schijn van partijdigheid te vermijden, maar wij kunnen ons toch niet onthouden den wensch te uiten, dat bij deze gelegenheid de cingelgracht, die met meer regt eene stinksloot mogt genoemd worden, door een goed kanaal worde vervangen. Eenmaal, wij houden er ons van overtuigd, zoo Assen in inwoners en huizen blijft toenemen, zoo als in de laatste jaren het geval was, zal het bestuur er toe moeten komen, om aanzienlijke kosten tot demping of tot verbreeding en verdieping van de cingelgracht te nemen. Zoo deze kosten thans konden voorgekomen worden, wij zouden ons grootendeels met het groot subsidie van *f* 25,000 kunnen verzoenen.

De Buitengewone Staten-vergadering.

Deze vergadering is, voor de toekomstige ontwikkeling van dit gewest, zeer belangrijk geweest. Er zijn toch voor vier kunstwegen in deze Provincie zoodanige subsidien toegestaan, die, vermeerderd met subsidien van het Rijk, het naar wij hopen, mogelijk zullen maken, om deze wegen daar te stellen. Dat de Staten niet karig zijn geweest, en dat het hun ernst is, om Drenthe uit de eeuwen lange sluimering tot een werkdadig streven op den baan der ontwikkeling te brengen, toont het cijfer, dat wij verkrijgen, wanneer wij de bijdragen, die de Staten voor deze wegen hebben toegestaan, naar de opgemaakte begrootingen, bij elkander voegen; dit cijfer bedraagt ruim *f* 49,000. Indien men hierbij bedenkt, dat de Staten *f* 110,000 voor de verbetering van het Meppelerdiep, *f* 25,000 voor het Kanaal van Assen op Groningen, *f* 30,000 voor eene daarmede in verband staande verbetering van de Hoofdvaart, *f* 8,000 voor het kanaal van Coevorden naar Ane hebben toegestaan, dan kan men niet zeggen, dat de Provinciale vertegenwoordiging voor sommen terug dienst, in aanmerking genomen de geringe finantiele krachten van dit gewest. Zoo de voormalige zuinige beheerders van de Landschap deze cijfers hoorden, zij keerden zich gewis in hunne graven om, en menig reeds lang ontslapen lid van de „Ridderschap en Eigenerfden, vertegenwoordigende de landschap Drenthe," stak zeker de vinger uit het graf waarschuwend tegen den roekeloozen nazaat omhoog; en toch gelooven wij, dat de nazaat verstandig handelt, die zich groote opofferingen getroost, in de vrij zekere verwachting, dat de nu besteede gelden spoedig in vermeerderde welvaart ruime rente zullen opleveren.

Wij verheugen ons dan ook in het algemeen over de subsidien, aan de straatwegen toegestaan.

Wanneer wij echter uit de verleende subsidien en uit de deswege gevoerde discussien eenig besluit voor het vervolg mogen trekken, dan willen de Staten *in den regel* 30 pCt. als subsidie voor *alle* wegen geven, onverschillig, of dezelve al dan niet van meer of minder algemeen belang zijn, want er zal bezwaarlijk in het vervolg een straatweg aangelegd worden van minder algemeen belang als die van Steenwijk naar Vledder, en evenmin een straatweg, die meer van algemeen belang is, dan de weg van Assen naar Beilen, en toch ontvangen beide 30 pCt.! Van dezen regel is alleen afgeweken ten behoeve van den weg van Dalen naar Coevorden, omdat Coevorden, in zulk eene ongelukkige positie verkeert en omdat deze weg bijzonder veel kost. Op den aangenomen regel wordt dus alleen om groote behoefte aan ondersteuning bij de ondernemers uitzondering gemaakt.

Wanneer een denkbeeld goed is, dan moet men hetzelve ook in de gevolgen kunnen toepassen, en dit gelooven wij niet, dat met deze uitzondering het geval is; b, v. de ingezetenen van Schoonlo begrepen eens om zich met hunne buren over het Ellertsveld te Ees, gemeente Borger, in eene betere communicatie te moeten stellen, en daarom een weg over het Ellertsveld te moeten bevloeren; dan zouden de Staten hier zeker 40 pCt. moeten geven, zoo men de behoefte aan ondersteuning bij de ondernemers in aanmerking nam, hetgeen toch zeker ongerijmd zou zijn.

Ook eene vaste tax voor de subsidien, eene prix fixe voor alle wegen komt ons voor te strijden met den aard der zaak en de bedoeling van het Reglement, dat een maximum en minimum bepaalde. De Provincie heeft er belang bij, dat het hare deelen welgaat, daarom bevordert zij den aanleg van straatwegen; hoe grooter deel van de ingezetenen nu door een weg bevoordeeld wordt, hoe meer belang de Provincie bij deszelfs aanleg heeft; b. v. een weg van Assen naar Coevorden en van daar naar Hanover zou voor geheel het Noordelijk en Zuid-Oostelijk deel van Drenthe van onberekenbaar belang zijn, zoo de Provincie den aanleg van dezen weg bevordert, dan bevoordeelt zij een veel grooter deel der ingezetenen, dan wanneer zij een weg ondersteunt als van Steenwijk naar Vledder, die te Vledder stomp loopt, en waarbij slechts ééne gemeente belang heeft.

Nu er in het Reglement een maximum en minimum bepaald is, moet, onzes inziens, de hoegrootheid van het subsidie alleen door het meer of minder algemeen belang van den weg bepaald worden; wel staan de woorden: *Provinciaal belang*, niet in het Reglement, maar daarom kan men, naar wij meenen, dit belang niet als maatstaf uitsluiten, te minder, daar er in het Reglement geheel geen maatstaf is aangegeven.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Uit de Donau-Vorstendommen, uit de Zwarte zee en uit de Oostzee verneemt men nog weinig belangrijk nieuws, en wat men uit die oorden en van die wateren hoort, is voor twee derde fabelachtig. De dagbladen schermen op de bespottelijkste wijze tusschen de oorlogvoerenden in 't rond. Zij laten schepen aan wal *stappen* en de geallieerden met de Turken door de wateren der zee *marcheeren*. Zij laten, als in een oogwenk, geheele havens veroveren en steden vernielen, onder het rooken van een cigaartje. Zij doen politieke documenten, die in de werkelijkheid nog niet eens bestaan, door verschillende gezanten teekenen, zenden van een leger, dat hen niet bevalt, duizenden in de hospitalen, en brengen een krijgs-overste, die hen gevaarlijk schijnt, als ziek naar bed! Voorzigtig dus lezers! want als gij te goed geloovig zijt, kan dat u uwe nachtrust kosten of tranen, wijl gij u vergeefs vrolijk maaktet.

Oostenrijk en Pruissen schijnen het nog niet eens te zijn, op welke wijze zij *niets* en in nood *iets* zullen doen. Zij hebben zich door de teekening van het jongste protocol verbonden, niets ten gunste van Rusland te doen, en nu maakt Pruissen, om Oostenrijk in tijd van gevaar te helpen, het beding, dat Oostenrijk niets zal doen zonder de goedkeuring van Pruissen. Zóó kan men veel belooven en ten slotte niets geven! Na de Paaschdagen zullen beide Mogendheden deze zaak bedisselen. De Prins van Pruissen heeft echter dezer dagen zeer krijgshaftig *gesproken*, en tegen den Berlijnschen gemeenteraad gezegd: „Wij zullen, als wij *moeten* vechten, zegepralend uit den strijd komen." — „Hoerah!" riep de gemeenteraad. De Minister van Oorlog, dit op zijn bureau hoorende, lachtte.

De Pruissische gezant te Londen, ridder Bunsen, de bekwame diplomaat, de ijverige letterkundige, die in Engeland's hoofdstad lang resideerde en er zeer gezien en geacht is, verlaat die stad. Hij vroeg en kreeg *verlof*. Dat maakte indruk. Verlof aan een gezant in deze dagen! Nu Engeland en Frankrijk dagelijks iets aan Pruissen hebben te vragen! Al is dat vragen juist niet heel aangenaam, men moet de vragers toch *hooren*, vooral als zij twee Rijken vertegenwoordigen, gelijk Engeland en Frankrijk. „Niet te huis!" is hier niet practicabel.

Napier heeft de Bothnische en Finsche havens in staat van blokkade verklaard, en volgens sommige berigten, is hij zoekende naar een Russisch eskader van 18 schepen, dat van Helsingfors naar Reval trachtte te zeilen. Hij zou, dit ontmoetende, gaarne slag willen leveren, en geen wonder! want hij kon het met overmagt doen. Dus een tweede Sinope! Hoe 't zij — dat er spoedig iets gewigtigs in de Oostzee zal plaats grijpen, is hoogstwaarschijnlijk.

Om Kroonstadt zit nog veel ijs en de zon zal nog wel eene week behoeven, om dat te doen verdwijnen. Napier zal daarom wel het eerst Reval aantasten en dan Libau enz., tot dat de geheele kust tot eer der „halve maan" is verwoest.

De Porte wil de *ongeregelde* troepen in *geregelde* herscheppen. Dat plan verwondert niemand, maar 't zal toch eene moeijelijke herschepping zijn, te meer daar dit soort van volkje 't liefst *ongeregeld* blijft. Men heeft dan ook, als begin van den maatregel, begonnen met de ongeregelden *geregeld* te kastijden.

De Russen en de Turken staan in de Dobrudsche tegenover elkanderen. De magt der eersten bestaat daar uit 55,000 man met 120 stukken geschut. Zij namen er 7000 Turken gevangen, die zeer verheugd waren, dat men hen naar Odessa, de korenschuur, transporteerde.

De Pacha van Egypte doet schier het onmogelijke voor zijn Gebieder. Hij zond troepen, schepen en geld, en nu schreef hij weder eene ligting uit van 30,000 man. Er zijn, die bij al die troepen-ligtingen en transporten, beginnen na te rekenen, hoeveel inwoners Egypte telt. 't Is toch wel eens gebeurd, dat de cuoranten zich in cijfers een weinig vergisten! De Pacha heeft er echter iets op uitgevonden, om de schatkist te vullen. Hij wilde de *eenige koopman* zijn in Egypte. Alle goederen des Lands moeten hem tot vrij hooge prijzen worden afgeleverd. Dat gaat, maar — of hij nu ook *koopers* zal vinden tot de door hem gestelde prijzen. Die Oostersche kwestie schiep al wonderlijke speculatien!

De Grieksche opstandelingen avanceren weder en de Turken zouden zeer droefgeestig zijn. Koning Otto, die dagelijks Engelsche, Fransche en Turksche brieven ontvangt van hoogst onaangenamen inhoud, werd op 5 j.l. eene missive van den Czaar ter hand gesteld, die niet gelijkluidende is met de evengenoemde.

Het politiek en geheel het conversabel Europa hield zich in den jongsten tijd zeer bezig met Prins Mentschikoff, den grooten bullebak, die Constantinopel in rep en roer bragt — met Omer Pacha, den beroemden Turkschen krijgsoverste — met den Schach van Perzie, den wonderlijken twijfelaar — met Ibrahim Pacha, Egypte's Onderkoning en Abdul-Medjids trouwe vriend in nood — met Nesselroode, die op zijn gemak diplomatieke nota's schrijft — met Gortschakoff, die de Donau-Vorstendommen onder militaire tucht stelt — met Napier, die alles zal bombarderen, wat nagelvast is — met Paskewitsch, die nog een lauwerkrans meer voor zijn grijs hoofd zoekt — met de geallieerde vloot, die overal is, waar de Russen niet zijn — met Koning Otto, die niemand te vriend heeft — met het Engelsch Parlement en de Fransche Wetgevende Magt, die van top tot teen naar kruid ruiken — met Pruissen en Oostenrijk, die Staatkundige prijsraadsels opgeven — met Pius IX, wiens beminde! onderdanen honger lijden, van welk tourment velen echter sedert 1848 bevrijd bleven, wijl zij in de gevangenis zitten, en eenigen spoedig voor altijd verlost zullen worden, wijl men hun het consumerend gedeelte des ligchaams zal afnemen, dat wil zeggen, die men een hoofd kleiner zal maken — met .... ja waar is het einde van de lijst van petsopen en zaken, waarmede de redelijke mensch zich in dezen tijd akelig maakt? Gelukig dat de ernst des tijds nog al eens afgewisseld wordt door bespottelijke gebeurtenissen, door personen, die hoe ongeroepen en onbekwaam ook, zich zelve roepen tot de vervulling van de eene of andere rol.

Zulk een politieke Don Quichot liet zich dezer dagen in Sardinie voor een oogenblik zien en leverde de stof tot eene zeer amusante straat-historie, en wel in de persoon van Florestan I, Prins van Monako, die in 1848 van zijne residentie Mentone ontzet, zich op 6 April j.l. op 't aller onverwachts in zijne voormalige woonplaats liet zien, ten einde aldaar weder bezit te nemen van troon en scepter. Hij had er zich aanhangers gekocht en deze riepen bij des Prinsen onverwachte verschijning: „leve Florestan I! leve onze Prins!" En waartoe verscheen de Vorst in zijne residentie? Tot het welzijn van het verdrukte volk. En wat deed dat volk? Het viel onmiddelijk zijn Redder te lijf, zóó zelfs, dat de troepen, die gecommandeerd waren tegen den Prins en tegen het volk, den eersten in bescherming moesten nemen tegen het tweede! Zij redden den eersten tevens, door hem met zijne trawanten in de gevangenis te brengen! Zoo kwam en verdween die politieke staartster in een oogwenk, en Mentone met zijne 3000 inwoners vermaakte zich een geheelen dag ten koste van den voormaligen Vorst van het Vorstendom Monaco, sedert 1848 staande onder de bescherming van Sardinie.

De meeste onzer lezers zullen zich misschien in 't geheel niet herinneren, dat een Florestan I in 1848 de scepter uit de hand werd genomen; trouwens in dat jaar had er in Europa zulk eene totale verandering van politiek tooneel plaats, dat van de verdwijning van zoodanig Italiaansch potentaatje geen notitie werd genomen. Dat schijnt onze Florestan eindelijk gemerkt en verveeld te hebben. Hij wilde van zich doen spreken en — hij bereikte zijn doel. Geheel Mentone vestigt thans haar oog op de plaats waar haar ci-devant Prins resideert — op de stads-gevangenis.

—

De Sardinische Kamer heeft de Regering, na eene hoogstbelangrijke redevoering van Graaf Cavour, het gevraagd crediet toegestaan.

18 April.

Over Marseille zijn tijdingen uit Konstantinopel ontvangen, loopende tot 5 dezer. *De* stad is niet, zoo als men verkeerdelijk gezegd heeft, den 25sten Maart geïllumineerd geweest. Evenmin heeft er tusschen de vijandelijke schepen in de Zwarte Zee een gevecht plaats gehad; het kanongebulder, dat men hoorde, was dat van eenige schepen der vereenigde vloot, welke zich oefenden. De vloot lag nog altijd te Varna, zoodat het berigt, dat zij naar Sebastopol gestevend was, ook al onjuist geweest is. De Grieksche gezant, de heer Metaxas, had Konstantinopel verlaten en driedoizend Grieken scheepten zich in allerhaast in, om hem te volgen. Er heerschte een volkomen stilstand in den handel, hoewel de Turken zeer tevreden schenen te zijn, dat de vereenigde krijgsmagt zich te Gallipoli bevond. Sir Stratford Canning had aan de Engelsche consuls eene circulaire gezonden, waarin hij met verontwaardiging de strekking gispt, om zich door de valsche voorstellingen der Russen in Griekenland, te laten medeslepen. Eindelijk meldt de depêche nog, dat eene deputatie uit Hydriote den Sultan was komen verzoeken, dat dit eiland niet geblokkeerd mogt worden.

Volgens brieven uit Athene van den 7den, was de secretaris der Russische ambassade, de heer von Neklendorff, aldaar aangekomen, met eene speciale nota van zijn kabinet aan de Grieksche regering.

De maarschalk St. Arnaud, kommandant en chef van het Fransche expeditie-korps in het Oosten, heeft in den morgen van 15 dezer te half elf ure Parijs verlaten, om zich naar Marseille te begeven, waar hij zich naar Konstantinopel zal inschepen.

De *Constitutionnel* weerspreekt het gerucht, dat Oostenrijksche troepen in Servie zijn binnengerukt; een bijzondere brief uit Weenen van 13 dezer spreekt mede met geen woord van deze gebeurtenis.

Uit Koppenhagen wordt van 16 dezer geschreven: De Engelsche vloot, uit 22 schepen bestaande, heeft het eiland Borholm gepasseerd, van waar eene sterke kanonnade gehoord wordt. In den nacht van 15den op den 16den heeft zich het Fransche linieschip *Austerlitz* gevoegd bij den admiraal Napier. De Engelsche schout bij nacht Plumridge heeft met Engelsche kruisers vijf Russische schepen, die met zout geladen waren, genomen, en naar de baai van Kjoege opgebragt.

De Koning van Denemarken heeft het ontslag van zijne ministers niet aangenomen; zij zullen dus blijven fungeren; men weet, dat dit Ministerie Russisch gezind is.

Volgens eene dépêche uit Hannover trekt de regering aldaar eene lijn met Engeland. Zij moet namelijk bereid zijn om Oostenrijk tegen Pruissen te ondersteunen, indien de kwestie voor den Duitschen bondsdag wordt gebragt. Buitendien denken alle Duitsche staten van den tweeden rang en vorstendommen, met uitzondering van Beijeren, er even zoo over en moeten besloten hebben, om de kwestie voor den bondsdag te brengen, indien Pruissen er niet spoedig toe overgaat, om zijne onzijdigheid vaarwel te zeggen.

Volgens den Parijschen correspondent van de *Times*, zou de Fransche regering zelfs aan Pruissen een ultimatum gerigt hebben, om het tot eene ondubbelzinnige verklaring over zijne houding en voornemens in de Oostersche kwestie te bewegen. Ongetwijfeld zal een dergelijk ultimatum door Engeland aan Pruissen gerigt worden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De *Staats Courant* bevat twee verklaringen, die op officiële wijze aan onze regering zijn medegedeeld door de buitengewone gezanten en gevolmagtigde ministers van Z. M. den keizer der Franschen en H. M. de koningin van Engeland. De eene is gedagteekend van het paleis der Tuilerieën 29 Maart en de andere van Westminster 28 Maart 1854. Deze eensluidende verklaring houdt de bepalingen in betreffende de onzijdige vaart, waarvan wij reeds vroeger melding hebben gemaakt.

Voorts behelst de *Staats Courant* de volgende mededeeling, dd. 14 dezer, van het ministerie van buitenl. zaken:

„De minister van buitenlandsche zaken, ontwaar geworden zijnde, dat er voornemens hebben bestaan om oorlogsammunitie ter zee, in strijd met de pligten van onzijdige mogendheden door het volkenregt opgelegd, uit te voeren, acht zich verpligt om de aandacht van reeders en inladers te vestigen op het gevaar, waaraan zij niet alleen zich zelven door dergelijke expeditiën zouden blootstellen, maar ook op de nadeelige gevolgen en den overlast, welke de Nederlandsche schepen zouden kunnen komen te lijden, zoo bij de oorlogvoerende mogendheden het vertrouwen niet kon bestaan, dat de vlag in geen geval tot het onbehoorlijk vervoer van oorlogs-contrabande zal gebruikt worden.

„Bij de verzekeringen, welke de Regering des Konings heeft ontvangen, dat de regel *vrij schip vrij goed*, door al de oorlogvoerende mogendheden zal worden geëerbiedigd; dat alleen voor contrabande van oorlog en voor dépêches aan eene der oorlogvoerende mogendheden eene uitzondering zal worden gemaakt, en dat het onderzoek, of zich in schepen welke de Nederlandsche vlag voeren, ook zoodanige contrabande bevindt, met de meest mogelijke gemakkelijkheid zal worden toegepast, is het voor den eerlijken handelaar en reeder van groot belang, dat alom de overtuiging besta dat er van de Nederlandsche vlag geen misbruik worde gemaakt, en er alzoo geene aanleiding worde gegeven om ongunstige vermoedens te doen koesteren tegen hen, die het voorregt hebben onder die vlag te varen.

„De regering van Z. M. den Koning zou hare bescherming niet kunnen verleenen aan schepen, welke, in strijd met de pligten van onzijdige staten, oorlogs-contrabande inhielden, of zich met de overbrenging van verboden depêches belastten."

— De Koning is 14 dezer 's morgens te drie uur van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— De *Utr. Ct.* meldt uit Utrecht: Als een voorbeeld van het zware rundvee, hetwelk hier dezer dagen geslagt is, wordt ons gemeld, dat de slagter *T. van Rijn*, alhier op de Vischmarkt Lr. F. no. 104, een os heeft geslagt van 1190 Ned. pd., welke eene hoeveelheid van 327 oude pd. los en vast vet in heeft, en welke os 128 Ned. pd. meer weegt dan de zwaarste os uit Amsterdam, waarvan de *Amst. Courant* dezer dagen melding maakte.

— Uit Boskoop schrijft men, dat, even voorbeeldeloos als het tegenwoordige voorjaarsweder is, even gunstig de gesteldheid is van den landbouw. Reeds sedert 14 dagen zijn de boeren begonnen hun vee in de weiden te brengen; dat is ruim eene maand vroeger dan gewoonlijk. Koren en oliezaad staan voortreffelijk en beloven een goeden oogst. In weerwil dat in 1853 ruimschoots voorraad was van appelen en peren, beloven ook dit jaar die boomen, en vooral appelen, eene massa vruchten.

— 't Is bekend, dat Ostende het monopolie heeft der verzending van konijnen naar Londen. Op hare beurt zal de stad Antwerpen de stapelplaats worden der konijnen, voor ons land bestemd. Sedert eenige dagen worden van laatstgenoemde stad een aantal konijnen verzonden; al de Hollandsche visscherpinken nemen eene lading er van in, en den 13 dezer had de stoomboot *Amicitia* minstens 400 stuks aan boord.

— Uit een particulieren brief aan een voornaam handelhuis te Amsterdam, ontleent de Amst. Ct. het volgende berigt:

„BATAVIA, 25 Febr. De regentijd is tusschen den 22 en 25 Februarij begonnen; de mousson heeft zich krachtig ingesteld en er is veel regen gevallen, waardoor de hoop herleeft dat de rijstoogst gunstig zal uitvallen."

— Men schrijft uit Belgie:

Het vet vee wordt dagelijks zeldzamer en wordt duurder verkocht. De opslag der slagtbeesten moet dus noodzakelijk het vleesch in prijs doen rijzen. Dit heeft te Gent plaats gehad. De prijs van het vleesch is verhoogd; men betaalt het 6 1/2 à 7 stuivers het pond. Het varkensvleesch kan men onder de 8 stuivers het pond niet koopen. De boter is op verscheidene markten tot meer dan fr. 2.50 c. de kilo geresen. Hierbij de duurte van brood en aardappelen, kan men zich eene gedachte vormen van den bedenkelijken toestand, waarin de geringe klassen verkeeren.

— Men leest in de *Staats-Courant*:

Ingevolge de bevelen des Konings brengen de Ministers van Buitenlandsche Zaken, van Justitie en van Marine ter kennisse van elk dien zulks zoude mogen aangaan, dat ter bewaring eener volkomene onzijdigheid in den ontstanen oorlog, geene kapers, onder welke vlag, en met welke commissien of lettres de marque ook voorzien, met of zonder prijzen, in onze havens en zeegaten zullen worden toegelaten, dan ingeval van zee-ramp, en dat de vereischte bevelen worden uitgevaardigd, om onder alle omstandigheden, zoodanige kapers en hunne prijzen te doen bewaken en ten spoedigste weder zee te doen kiezen.

— De Hoofdcommissie tot het oprigten van een standbeeld voor wijlen Z. M. Koning *Willem II.* heeft een shrijven gerigt aan de commissarissen des konings in de provinciën, ter uitvoering van de haar namens den Koning opgedragene taak, om Hoogstdeszelfs bijzondere erkentelijkheid te betuigen aan allen, die daaraan hebben bijgedragen en daartoe werkzaam zijn geweest.

— Zij die verlangen als adelborst of als kadet op de kon. akademie voor de zee- en landmagt te worden geplaatst, moeten zich voor het vergelijkend examen, dat omstreeks het midden van de maand Junij aanst. te Breda zal worden gehouden, vóór den 12 Mei e. k. per adres aan het departement van marine of aan dat van oorlog aanmelden, naar gelang de toelating bij de zee of landmagt wordt verlangd.

— Met leedwezen verneemt men, dat H. M. de Koningin sedert eenige dagen aan koorts lijdende is; men mag evenwel de hoop voeden, dat die ongesteldheid slechts van voorbijgaanden aard zal zijn. Den 14 dezer vernam men, dat H. M. de Koningin geen rustigen nacht heeft doorgebragt en zich nog koortsig bevindt. H. M. heeft eene koude gevat, waardoor griep ontstaan moet zijn. (*Dbl. v. 's Gr.*)

Volgens berigt van 17 dezer verneemt men, dat de ongesteldheid van H. M. de koningin beterende is.

— De zucht, welke alom en inzonderheid ook in Zeeuwsch-Vlaanderen heerscht tot verhuizing naar Noord-Amerika, schijnt tegenwoordig weder bijzonder levendig te zijn. Men vindt nagenoeg geene gemeente in Zeeuwsch-Vlaanderen, waar niet meer of min aanstalten gemaakt zijn of worden tot vertrek, vooral in het Land van Cadzand, waaruit weldra een 500tal, en wel voor meer dan de helft alleen uit Groede de reis zullen aanvaarden. Bijna elken dag ziet men schepen van Antwerpen de Schelde afkomen, waarop zich 2 à 300 landverhuizers bevinden. (*N. v. Z.-Vl.*)

— Te 's Hage is eene circulaire rondgezonden door de heeren *J. C. Baud*, Jkh. *G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveld*, *H. F. C.* baron *Forstner van Dambenoy*, *G. Groen van Prinsterer*, *M. A. F. H. Hoffman*, *A. Kaiser*, *P. Mouton Jr.*, *J. A. Philipse*, Jkh. *A. G. A. van Rappard*, *J. C. Rijk*, *J. J. Rochussen* en *C. J. Schiefbaan* onderteekend, behelzende eene algemeene uitnoodiging tot deelneming aan eene inteekening ten voordeele van eene te Leijden op te rigten Sterrewacht.

Zwolle, 14 April. Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd in vele dagbladen werd gemeld, dat een persoon, *Henricus van A.* genaamd, alhier ter zake van vermeend misdrijf in hechtenis genomen zijnde, eerst den eersten Februarij dezes jaars is ontslagen, ofschoon bij bevelschrift der Arrondissements-Regtbank alhier, in raadkamer reeds den 17 November 1853 gegeven, zijne invrijheidstelling was gelast. De zaak is van hoogerhand en geregtelijk onderzocht, volgens art. 257 en volgende van het wetboek van strafvordering, door een raadsheer-kommissaris uit het provinciaal geregtshof alhier, daartoe opzettelijk benoemd; waarop het openbaar ministerie bij gemeld geregtshof requisitoir heeft genomen tot regtsingang uitsluitend tegen den substituut-officier van justitie bij de regtbank alhier, met bevel tot dagvaarding in persoon ter zake der onwettig verlengde gevangenhouding van gemelden *Henricus van A.*, krachtens art. 114 van het strafwetboek, waarbij eene criminele straf is bedreigd. Zoodanig bevel echter werd door het hof niet verleend, hoofdzakelijk op grond, dat bij evengemelde wetsbepaling alleen eene *acte arbitraire* DOLO MALO bedreven, is strafbaar gesteld, en het niet gebleken was, dat *met opzet* zou gehandeld zijn. Dit bevelschrift was volgens art. 263 van het wetboek van strafvordering voor geene oppositie vatbaar, en er schijnen ook geene termen aanwezig te zijn bevonden voor een beroep in cassatie. Daarna echter is art. 72 van de wet op de regterlijke organisatie op gemelden substituut-officier toegepast. *Amst. Ct.*

Apeldoorn, 13 April. Heden morgen ten 11 ure begaf Z. M. de Koning zich weder naar de school *Koning Willem III*, om het examen bij te wonen der leerlingen in de teekenkunde. Z. M. werd daar opgewacht door het harmoniegezelschap. Na afloop van het examen begaf Z. M. zich onder de jonge lieden en deelde persoonlijk onder minzame toespraken verschillende prijzen uit. Professor *Mulder* hield vervolgens eene korte rede tot de leerlingen, welke voor de kinderen door den Koning beantwoord werd. Ten slotte werd de jeugd op versnaperingen onthaald en kreeg zij verlof zich in de Koninklijke tuinen, waar zich de harmonie hooren liet, te mogen verlustigen. *N. R. Ct.*

Arnhem, 13 April. Gisteren heeft in onze omstreken een zware boschbrand plaats gehad. Verscheidene bunders boschgrond behoorende tot het huis Roozendaal en vier bunders jong dennenbosch van den heer Baron *van Pallandt*, burgemeester dezer stad zijn afgebrand. De oorzaak wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven.

Steenwijk, 15 April. Op de boerderij van den heer *F. R.*, bewoond wordende door den landbouwer *D. d. G.* te Kallenkote, gemeente Steenwijkerwold, heeft dezen morgen een droevig ongeluk plaats gehad. Een jongeling, zijnde de neef van den bewoner, met name *H. d. G*, de koeijen in den ochtend van dien dag voederende, had het ongeluk, om door de zoldering te vallen, en geraakte met het onderlijf op eene zende, die hem zoo zwaar beschadigde, dat hij dadelijk daarna is overleden.

Gisteren in den avond ontving men berigt uit Nijeveen, dat eene jonge vrouw zich aldaar door ophanging van het leven heeft beroofd: die vrouw was eene zuster van den in bovengemeld berigt vermelden *H. d. G.* Men zegt, dat huisselijke oneenigheden de drijfveer dezer wanhopige daad zijn geweest. *Hand.bl.*

Groningen, 17 April. Terwijl in deze provincie sedert vele jaren jaarlijks 80 à 90 zeeschepen de werven verlieten, zal de aanbouw dit jaar nog grooter zijn, daar nu reeds veel meer dan 100 gereed of nog onder handen zijn, waar ongetwijfeld nog verscheidene in den loop des jaars zullen bijkomen. De voordeelige vaart van 1853 heeft hiertoe zekerlijk veel bijgedragen. *Old. cour.*

Medemblik, 15 April. In het nabijgelegen Onderdijk, gemeente Zwaag, barstte gisteren morgen in eene arbeiders woning, terwijl de bewoners, alsook die der belendende huizen ter kerk waren, een hevige brand uit. Door wind en droogte geholpen, deelde het vuur zich bijna onmiddelijk aan het naaste gebouw mede, en was niet eer te stuiten, voordat er 4 burgerwoningen en 5 boerenplaatsen totaal in de asch waren gelegd; 19 koeijen, verscheidene kalveren en varkens, alsmede het grootste gedeelte van het huisraad en de gereedschappen zijn door de vlammen verteerd. Gelukkig echter heeft men daarbij geene menschenlevens te betreuren. De oorzaak schijnt aan onvoorzigtigheid geweten te moeten worden. De meeste perceelen waren tegen brandschade verzekerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Den 10 dezer is te Parijs in het Cirque de eerste voorstelling gegeven van het minodrama *Konstantinopel*, een gelegenheidsstuk vol zegepralen voor de Turken, vol nederlagen voor de Russen. Dat de regering verlof heeft gegeven om zulk eene hatelijkheid voor Rusland in Parijs op te voeren, heeft zoodanigen indruk gemaakt, dat in het Cirque zelf, Fransche fondsen tot lageren koers verkocht werden.

— Er hebben zich dezer dagen in eenige departementen verscheidene gevallen van hondsdolheid voorgedaan.

— De wapenschouwing ter eere van den hertog *van Cambridge* is luisterrijk geweest. De Keizerin woonde die bij. Met gejuich werd niet alleen de Keizer, maar ook de Hertog begroet. De Hertog is de naaste bloedverwant der Koningin van Engeland. Zijn vader was prins *Adolf*, jongste zoon van Koning *George III*; de beide oudere zoons van den Vorst hebben geregeerd onder de namen van *George IV* en *Willem IV*. *Victoria* is dochter van een derden zoon van *George III*. De Koningin en de Hertog zijn dus volle nicht en neef. Ze zijn in 't zelfde jaar 1819 geboren. Eene zuster van den Hertog is gehuwd met den Grootshertog erfprins *van*

DE VERTELLER ENZ.

De Turksche Coup-d'état.

Wij hebben reeds medegedeeld, dat de Porte al de bezittingen der moskeeën verklaard heeft tot staatseigendom en dat de *Sheik-ul-Islam* (het hoofd der Turksche geestelijkheid), die geweigerd had in dezen maatregel toe te stemmen, van zijne waardigheid ontheven is geworden. Men mag — zegt teregt de *Grondwet* (naar de *Times*), — dit besluit der Porte veilig beschouwen als het gewigtigste, dat sedert de vernietiging der Janitsaren door eenig Turksch gouvernement is genomen; want het omvat een maatregel, waarvoor zelfs Sultan *Mahmoud* is teruggedeinsd, ondanks hij zulks steeds als eene der eerste voorwaarden tot de hervorming des Turkschen rijks had beschouwd. De maatregel, die aan een groot vooroordeel der Moslemins den kop indrukt en de belangen der Ulema's in het hart aantast, zou dan ook nimmer kunnen genomen zijn, ware het niet, dat de Porte onmiddelijk steun kon vinden in eene aanzienlijke krijgsmagt der mogendheden. Ondanks dien steun zou het evenwel niet te verwonderen zijn, indien wij in de eerste dagen van eene hooge opgewondenheid in Konstantinopel vernamen, die welligt van feitelijkheden de voorbode is.

De moskeeën en godsdienstige stichtingen van het Turksche rijk toch vertegenwoordigen magtige geestelijke corporatiën, die eene onafhankelijke, wettige en theocratische magt in den staat vormen. De ulema's of meesters van de wet en den koran, zijn de eenige bezitters van de uitgestrekte rijkdommen, die aan deze stichtingen toebehooren; en te gelijker tijd beschikken zij, als de verkondigers van het geloof en de uitleggers van den Islam, over een gezag, waarvoor de hoogste magt in den staat meermalen genoodzaakt geweest is te bukken. De onzekerheid van eigendom onder een willekeurig gouvernement en vele andere oorzaken hebben, sedert onheugelijke jaren, de Turksche grondeigenaren, van geslacht tot geslacht, genoopt, om hunne landerijen in eigendom af te staan aan de moskeeën, met voorbehoud alleen voor henzelven en hunne regtstreeksche mannelijke afstammelingen van het vruchtgebruik.

De goederen, welke de moskeeën of godsdienstige corporatiën op die wijze in bezit hadden, werden *vacoof*, of zoo als men in Indië noemt: *wockf*, en worden voor altijd in de doode hand behouden. Die goederen zijn tot dusver vrij gesteld geweest van belastingen en persoonlijke confiscatie; en thans berekent men, dat reeds *ruim drie vierde gedeelten* van het Turksche gebied op die wijze de eigendom der geestelijkheid zijn geworden. Na deze korte verklaring zal het duidelijk zijn, dat een maatregel, die strekt om deze magtige corporatiën te onteigenen van onmetelijke rijkdommen, welke zij, gedurende eeuwen, bezeten hebben krachtens den dubbelen titel van wettig gebruik en godsdienstige vereering; om onder het regtstreeks gezag van den Sultan terug te brengen het drie vierde gedeelte des lands, waarvan het één derde door *Mohammed* den veroveraar aan de moskeeën was geschonken; om de geheele magt te trotseren, welke de Ulema's en de godsdienstige orden in staat zijn, ter verdediging hunner vergrijsde regten op te roepen; dat zoodanige maatregel genoemd mag worden een der grootste *coups-d'état*, welke immer zijn volbragt.

Over Daltonismus.

Zoo als bekend is, zijn er personen, die eenige kleuren niet onderscheiden kunnen; voornamelijk is dit het geval met rood en groen, welke op sommigen niet den indruk van verschillende kleuren te weeg brengen en eenvoudig wit schijnen. Dit gebrek aan kleurzin wordt Daltonismus genoemd, omdat de beroemde physicus Dalton het eerste voorbeeld daarvan heeft bekend gemaakt; in den laatsten tijd heeft men dit ontbreken van het vermogen, om kleuren te herkennen en te onderscheiden, ook Chromatopseudopsis genoemd. Men zoude meenen, dat dit gebrek weinig voor zoude komen; integendeel, het is vrij algemeen, prof. Seebeck de jonge, te Dresden, heeft (Poggendorf's Annalen No. 42) eene uitgebreide verhandeling daarover geleverd, welke in later tijd door G. Wilson, Allen Thomson en Keeland uitgewerkt is. Ten gevolge van hunne onderzoekingen kan men vaststellen, dat van 38 menschen een aan Daltonismus lijdt. Het meest voorkomend gebrek is het onvermogen, om rood en groen te onderscheiden; doch er zijn ook personen bekend, die in het geheel geene kleuren schijnen te zien.

Prof. Wilson geeft in zijn werk op, dat hij onder de aan Daltonismus lijdende personen (tot nu toe op 3 na allen mannen) ook eenigen aangetroffen heeft, die voor hun beroep eigenlijk eene zeer naauwkeurige onderscheiding van kleuren behoeven, b. v. vier kunstschilders, twee verwers, een kleedermaker, een papierfabrikant, een shawlfabrikant, enz. Uit overweging daarvan hebben prof. Wilson en de heer Tyndall, een der Engelsche spoorweg-ingenieurs, zich tegen het gebruik van gekleurde, bijzonder van rood of groen geverwde, seinteekens op de spoorwegen verklaard.

Mecklenburg Strelitz, wiens jongere broeder met eene Russische Grootvorstin is gehuwd, die daardoor in dienst is getreden van den Czaar, en onlangs de bekende vredesvoorslagen van Rusland te Berlijn heeft aangebragt.

— Den 20 April treedt Keizer *Napoleon*, geboren te Saint-Cloud in 1808, zijn 47ste jaar in.

DUITSCHLAND.

Uit Breslau ontvangt men berigt, dat de ellende onder de landelijke bevolking in Opper-Silezie, en vooral onder de wevers in het Reuzengebergte, tot hongersnood is gestegen. Bij gebrek aan andere spijs, voeden die ongelukkigen zich met eene soort van gebak van graauw meel en zemelen, „zwart, als de aarde," zegt het berigt, „vast en kleemsch en van een onaangenamen reuk. Men huivert," zoo vervolgt hij, „als men een voedsel ziet, dat men op vele andere plaatsen te slecht zou rekenen, om het aan het vee te geven en als men daarbij dan bedenkt, dat het menschen tot hun onderhoud, ja, tot hun eenigst onderhoud moet wezen, daar zij zich hoogstens nog slechts spijzen uit wortelen en boomschors kunnen bereiden."

ENGELAND.

Lord *Raglan*, de opperbevelhebber van het Engelsche expeditie-leger, is een der oudste en zeker der uitstekendste hoofdofficieren van het leger. Hij telt een groot aantal dienstjaren, verloor in 1815 bij Waterloo een arm, en bekleedt thans in Engeland de aanzienlijke betrekking van grootmeester der artillerie.

— De Engelsche Oostzee-vloot, zoo als die thans is zamengesteld, telt 10 schroef-linieschepen, 5 zeil-linieschepen, 11 schroef-fregatten en korvetten, 11 fregatten en sloepen met schepraderen en 12 andere schepen van verschillende soort die nog bij het eskader worden gevoegd, alzoo te zamen 49 bodems, voerende 2344 stukken geschut, metende 83,823 tonnen, bemand met 22,202 koppen en van 16,144 paardenkracht.

— Het dagblad van Delhi van 22 Feb. berigt dat *Dost Mohamed Zubbas-Khan* een gezantschap heeft afgevaardigd tot den Engelschen commissaris in Peshawur, om dezen mededeeling te doen van zijn besluit om zich met de Engelschen tegen de Russen en de Perzen te verbinden. Hoewel deze tijding bevestiging vereischt, is zij echter waarschijnlijk zeer juist. *Dost Mohamed* is een der onhandelbaarste vorsten van Azie. Hij kent Engelands magt, en vreest Rusland evenzeer als Engeland, maar daar de Engelsche troepen en magazijnen digter bij Kaboul zijn dan de Russische dépôts, ducht hij meer den oorlog met Groot-Brittannie dan dien met den Czaar. Een naauw verbond met Afghanistan ware voor Engelsch-Indie veel voordeeliger dan een verbond met Perzie, want zijn de bergpassen van Afghanistan eens afgesloten, dan zou een vijandelijk leger alléén van den kant der Scinde kunnen invallen, en daar zou het het leger van Bombay regts, het leger van Punjaub links, en voor zich de groote woestijn vinden.

— Volgens de jongste berigten uit China tot 13 Jan. hebben de insurgenten Tan-Chan, ten noorden van het Groote Kanaal, ontruimd, en de Keizerlijken die stad bezet, hetgeen hun een groot voordeel oplevert.

— Het Engelsche stoomfregat *l'Amphion* van 34 stukken is op eene zandbank geworpen bij Dragoe, eene kleine haven van het Deensche eiland Amager, bij het eiland Seeland, op 56 mijlen z. w. van Koppenhagen. In weerwil van de aangewende pogingen, om dit schip los te krijgen, is men er nog niet in geslaagd. Men vreest dat het verloren is.

— Een brief door sir *Seijmour* in de *Times* geplaatst doet zien, dat er te Petersburg werkelijk kwestie over is ontstaan of men de achtergelaten goederen van den gezant met het schip *Anne van Alister* zou laten vertrekken, het eenige Engelsche schip, dat te Kroonstadt aanwezig was. Er is beslist, dat het niet mogt; de gezant hoopte echter, dat men hierop zou terugkomen,

ZWEDEN. NOORWEGEN.

Volgens brieven uit Christiania, is in de zuidelijke streken van Noorwegen de groeikracht in het einde van Maart ten minste 6 weken vooruit geweest. De temperatuur was er zoo zacht, dat vele familiën bedacht waren, hare buitenverblijven te betrekken, 't welk gewoonlijk eerst in Mei plaats heeft. Men herinnerde zich zoodanig vroeg voorjaar niet.

RUSLAND-TURKIJE.

In een schrijven uit Odessa dd. 1 April, wordt gezegd, dat men daar in groote spanning verkeerde, uithoofde sedert eenige dagen Engelsche en Fransche oorlogschepen in het gezigt waren, die zich niet verwijderden, waaruit men afleidde, dat het op eene blokkade neer zou komen. Het garnizoen bedroeg ruim 20,000 man en het had allen schijn, dat de plaats niet ontruimd maar verdedigd zou worden. Vele familien hadden reeds de stad verlaten.

Uit Egypte is in het begin van deze maand weder een hulp korps van 7,500 man naar Turkije gezonden. De gouverneur van Alexandrie, *Elfy-bey*. is tot *Kaïa-pacha* benoemd, in plaats van *Hassan-pacha*. De *Kaïa-pacha* is de tweede persoon in Egypte na den onderkoning. Men betreurt te Alexandrie zijn verlies. Men wilde dat *Herding-pacha*, minister van koophandel, den zoon van den onderkoning naar Konstantinopel vergezellen zal, die den Sultan gaat dankzeggen voor de gunst, dat hij eene zijner dochters hem ten huwelijk gegeven heeft.

— De Russische koopvaardijkapiteins, die in de Europesche wateren in vaart waren, hebben allen hunne schepen verkocht, zoodra zij het gevaar van den oorlog zagen dreigend worden. 400 à 450 schepen zijn alzoo verkocht: dit waren meerendeels Finlandsche vaartuigen. Hieruit kan eenigzints blijken, hoe uitgebreid de Russische koopvaardijvloot reeds in den vredestijd was geworden.

CHINA. JAPAN.

Ten aanzien van het reeds in ons vorig no. medegedeeld belangrijk berigt uit Japan verneemt men nog nader, dat het den Russischen admiraal *Putiatin*, na vriendschappelijke onderhandelingen te Nagasaki, gelukt was, van de Japansche regering belangrijke concessien te erlangen. De Japansche havens zullen voor alle vreemde schepen, die reparatien noodig hebben of voorraad moeten innemen, reeds thans, en voor het handelsverkeer met de vreemdelingen na verloop van een jaar, gedurende welk tijdsverloop de noodige voorbereidende maatregelen zullen worden genomen, opengesteld worden,

ZUID-AFRIKA

Tijdingen uit de Oranje-Souvereiniteit in Zuid-Afrika van 30 Dec. des afgeloopen jaars, geven nog geene zekerheid omtrent den aard van de overdragt van het bewind door den spec. kommissaris sir George Clerk aan de ingezetenen. Er bestaat helaas! onder de inwoners groote oneenigheid over het aanstaand bestuur. Het blijkt meer en meer dat zij, die onder het britsch bestuur verlangen te blijven, slechts eene geringe minderheid uitmaken, bijna alleen bestaande uit engelschen, die zich in de Souvereiniteit hebben gevestigd, en hunne vrienden. Door het vertrek van de engelsche bewindslieden en britsche troepen, vreezen die menschen het aanzien, waarin zij stonden geheel te zullen verliezen. Dit zou in den grond weinig beteekenen, indien deze niet door hunne meerdere beschaving, aan velen van de eigenlijke boeren weten te imponeren. Het is zeer te bejammeren dat de afrikaansche hollanders, die verreweg de groote meerderheid vormen, niet meer eendragtig handelen. Hadden zij dat gedaan, dan ware men in de eischen tegenover den kommissaris gematigder geweest, en dan zoude men, met dien hoogen ambtenaar ongetwijfeld tot overeenstemming zijn geraakt. Gebeurt het nu niet spoedig dat eenige invloedrijke mannen de handen ineenslaan, dan staat, bij het vertrek der britsche autoriteiten, de anarchie voor de deur. In dat geval ware veel kwaads te vreezen van Moshesh en andere kafferhoofden in onze landstreek." „Sedert eenige dagen loopt alhier (te Bloemfontein) het gerucht rond, dat Groot-Brittanje ook Natal of Natalie aan zich zelven wil overlaten, of met onze naburen in het Trans-Vaal over den afstand van dat gebied in onderhandeling zou zijn getreden. Wat van die geruchten waarheid is, zal eerlang de tijd leeren."

DRENTHE.

Assen, 19 April. Wij vernemen, dat de Commissie ter daarstelling van een kanaal van Assen naar Groningen, die j. l. zaturdag alhier eene vergadering heeft gehouden, een bezoek heeft gebragt aan den heer Commissaris des Konings in deze Provincie, en daarna het terrein in loco heeft opgenomen voor de rigtingen, waarlangs het kanaal door Assen zou kunnen loopen. Zij heeft besloten, om van den Raad dezer Stad advies te vragen. langs welke rigting in deze gemeente dezelve zou meenen, dat het kanaal diende te worden aangelegd; voorts om het toezigt op de uitvoering der werken op te dragen aan den Civiel-Ingenieur *Elias*, om thans bepaaldelijk de concessie aan te vragen, het prospectus der deelneming te ontwerpen, en deze binnen kort te openen.

— Men verneemt dat Ds. *Sijpkens* van Meppel het beroep naar de Chr. Afg. gemeente alhier heeft aangenomen.

— Evenals zulks hier het geval is geweest, vernemen wij uit een aantal andere plaatsen, dat de *goede Vrijdag* aldaar zeer stichtelijk is gevierd, en 's avonds het Heilig Avondmaal is gehouden. Op enkele plaatsen zijn ledematen bevestigd.

— Jl. Maandag heeft alhier wederom eene vergadering van verwers plaats gehad, om een reglement vast te stellen ten aanzien van het eenparig vorderen van hooger loon, van het in dienst nemen van knechten etc. (zie ons vorig no.). Door het bestuur werd een concept van een Reglement voorgelezen; eene bepaling echter hierin, waarbij aan den President de magt gegeven werd, om ter handhaving van de orde in de vergaderingen, dengenen, die zich niet ordelijk gedroeg, de vergadering te doen verlaten, gaf aanleiding tot zoodanig verschil van gevoelen, dat de voorzitter *N. Smedes* en de Penningmeester *H. Drijfhamer* voor hunne betrekking bedankten. Hoewel zij verklaarden, dat zij als eenvoudige leden zooveel zij konden het doel der vereeniging wilden helpen bevorderen, had dit bedanken echter ten gevolge, dat de vergadering uiteen ging, zonder een bepaald be luit te hebben genomen, en dus deze poging, om gezamenlijk de belangen der verwers te bevorderen, als mislukt te beschouwen is.

— Bij Kon. besluit is aan den baron *R. H. de Vos van Steenwijk* vergunning verleend tot aanleg van een grindweg, ter breedte van 2 el 75 duim, over den bestaanden weg leidende van den Rijksstraatweg van Zwolle naar Leeuwarden, midden uit de kom der gemeente Staphorst, naar de Beugelenbrug over de Reest, ter lengte van 4870 el, benevens concessie tot tolheffing.

* Uit de gemeente Odoorn meldt men ons, dat in die gemeente vele ingezetenen zeer den min gunstigen toestand betreuren, in welken zich daar de kerk bevindt. Die ontevredenheid was nu onlangs op nieuw zigtbaar, toen de weinige zitplaatsen, die in eigendom aan de kerk toebehooren, werden verhuurd. Deze waren van jaar tot jaar in prijs gestegen maar nu zoo hoog, dat er bij de verhuring een algemeen gemor opging. Maar behalve dat moesten nog velen huiswaarts keeren, zonder eene zitplaats in de kerk te bekomen. Hoe onaangenaam het is geene zitplaats in de kerk te hebben, kunnen zij beseffen, die dit voorregt missen. Ook op j. l. Vrijdag voelde men meer dan ooit te voren het gebrek aan zitplaatsen. Werd er toen Avondmaal gevierd, 't getal avondmaalgangers was nog nooit zoo groot geweest als op dien dag — vele ledematen van den Zandberg en Exlooermond hadden 's morgens eerst drie uur moeten loopen, en toen nog bij de anderhalf uur gedurende de godsdienst-oefening gestaan, ten einde daarna van den H. Disch gebruik te kunnen maken. Men vraagt of zulk een toestand nog langer mag duren!

* **Smilde, 16 April.** De schalksche God der min schiet hier met voorbeeldelooze stoutheid zijne gebloemde pijlen uit, en treft zoowel hen, die, gebukt onder den last der jaren, reeds versierd zijn met het eerwaardig teeken des ouderdoms als hen, wier harte vol levenslust nog veel van het leven verwacht: gisteren toch hebben zich hier 17 paren ten huwelijk aangegeven, en 4 hadden dit nog kunnen doen; het oudste paar telde 123, het jongste 43 jaren: 23 paren zijn er reeds gehuwd en 2 bovendien nog onder de geboden.

* **17 April.** Heden achtermiddag vermaakte men zich op de Scheid bij *H. Mast* met eene kat uit den ton te werpen: twintig liefhebbers dongen naar prijs en premie. Die de kat er uitwierp had de premie, en die haar opving den prijs gewonnen. Dit laatste viel te beurt aan *R. v. d. Velde*, *A. Bloemberg* en *R. v. Achteren*, die den kat gelijktijdig grepen. Zij hadden alzoo met hun drieen de prijs, een zilveren cigaren pijpje, gewonnen. De premie, zijnde een zilveren pijpuithaler, werd behaald door *J. K. Homan.* Eene groote menigte nieuwsgierigen woonde deze pret bij.

* **Frederiks-oord, 17 April.** Bij den landbouwer *Geert Mulder* te Neijensleek, zijn in 't laatst der vorige week twee der best bevolkte bijenkorven gestolen; eenige dagen daarna op den tweeden paaschmorgen is eenige huizen verder op diezelfde streek, bij *Koendert Houwink*, ook eene der beste bijenkorven ontvreemd. Wenschelijk ware het, dat de dief of dieven in handen der politie geraakten.

* **Meppel, 18 April.** Zaturdag l. l. had de heer *M.* het ongeluk, om, terwijl hij naar beneden wilde gaan, na het vertimmeren aan zijn achterhuis te hebben bezien, door den ongeveer 20 voet hoogen zolder der eerste verdieping te vallen. Deze zolder was uit losse en van elkander afliggende planken zamengesteld. Aanvankelijk scheen zijn toestand zorgwekkend, daar hij eene diepe wonde aan het hoofd had bekomen: maar, zoo er geene ongelukkige omstandigheden bijkomen, hoopt men thans, dat hij gelukkig herstellen zal.

* De benoemde trekschuitvaarder van Meppel naar Hoogeveen vice-versa heeft dezen morgen te 6 uur zijne eerste beurtvaart gedaan met een aanzienlijk getal passagiers en vele pakgoederen. Zijne trekschuit (snik) is net gebouwd, en van vele gemakken voorzien. Wij durven het reizend publiek dit middel van vervoer aanprijzen.

* **Hardenbergh, 17 April.** In den nacht van den 15 op den 16 j. l. is er bij den smid *E. Amsink* alhier diefstal door middel van het verbreken van het raam gepleegd. Of de dief of dieven onder het stelen van hun voornemen terug zijn gekomen; dan of zij slechts eenige voorwerpen, welke hun oogenblikkelijk ontbraken, wilden nemen, dan of zij door vermeend gerucht zich weder hebben verwijderd is niet bekend. Het vermiste bepaalt zich slechts tot eene nieuwe spade en dito veenhark.

MENGELWERK.

De Konijnenteelt.

Hoewel reeds voor eenige jaren de aandacht gevestigd is geworden op de nuttige en voordeelige konijnenteelt en men het vleesch dier dieren als volksvoedsel heeft aanbevolen, is echter pas in den laatsten tijd deze zaak meer bijzonder besproken en schijnt ook in deze provincie de lust tot proefnemingen ontwaakt te zijn.

Het is daarom misschien niet overbodig nog eenige bijzonderheden omtrent die teelt mede te deelen, meerendeels getrokken uit hetgeen het Vlaamsche dagblad „De Akkerbouw" in 1851 er over heeft geleverd en wat de ondervinding nader heeft geleerd.

Voor de konijnenteelt maakt men gebruik van eene loots, het gedeelte eener schuur of eene verlaten kamer, liefst tegen den oost- of noordkant gelegen, welke men tegen wind, koude en regen beveiligen en tevens van versche lucht voorzien kan, daar frissche lucht een volstrekt vereischte is voor de gezondheid dezer dieren.

In dit vertrek plaatst men op de voordeeligste wijze de noodige hokken, zoo voor de moerkonijnen en de rammelaars, als voor de jongen van verschillenden ouderdom en sexe, en voor die welke bepaald worden vetgemest. Deze hokken kunnen zeer geschikt van kisten, waarin koopwaren van elders aangevoerd zijn, vervaardigd worden, en behooren eene nederlandsche el hoog, ongeveer 70 duimen lang en 60 duimen breed te zijn, terwijl in die der moerkonijnen in een der hoeken een houten bakje, nestkamertje genoemd, gemaakt wordt, dat 3 palmen in het vierkant moet wezen en van boven een deksel moet hebben, ten einde het bij of voor de bevalling door de moer gemaakte nest na te zien, en des noods te ververschen of droog te houden. De onder- en achterzijde van het bakje kunnen echter weggelaten worden, omdat men het tegen den muur van het hok plaatst, en aan de voorzijde moet eene opening zijn van anderhalve palm in het vierkant. om het moerkonijn ingang te verschaffen. Dit nestkamertje heeft bovendien het nut dat het oude konijn zich tegen het aanhoudend zuigen der jongen daar verbergen kan. De hokken dienen van voren met vrij stevige, niet ver van elkander verwijderde ijzeren traliën voorzien te zijn, gemakkelijk zoo in te rigten dat ze tevens de deur van het hok uitmaken en de ruif er aan verbonden is.

De hokken der rammelaars, die men meestal aan de vier hoeken van de schuur plaatst, kunnen iets grooter dan de overige zijn en zorgvuldige telers maken ze rond of achtkantig, om de paring te bevorderen.

De speenhokken behooren van boven met traliën gedekt te wezen, om de jonge dieren voor de aanvallen van bunsings, wezels, ratten of katten te bewaren.

De hokken worden gedurig van versch en droog strooisel voorzien en tweemaal in de week uitgemest, — iets dat niet alleen noodig is om ze rein te houden, maar ook ter verzameling der meststof, welke niet slechts van groote

Iets over de consumtie van en handel in melk te Parijs.

Geven de dokken en entrepôts te Londen, een denkbeeld van den Engelschen groothandel, het is mede niet onbelangrijk den blik te vestigen op den handel in eenige der eerste levensbehoeften in groote steden; al is het artikel niet van dien aard, waarmede zich de groothandelaar bezig houdt; eenige mededeelingen omtrent de consumtie van en den handel in melk te Parijs, schijnen daarom de vermelding niet onwaardig.

De melk-consumtie te Parijs, kan met vrij wat zekerheid geschat worden op 260,000 liters (kannen) daags, niet mede gerekend de vermindering van die hoeveelheid, door bijmenging van water; als middenprijs kan men aannemen 25 centimes de liter, hoezeer voor geheel versche melk, en voor die waarbij eene grootere hoeveelheid room is gevoegd, tot 50 en 60 centimes wordt betaald; dagelijks zoude dus, naar den middenprijs, alleen voor melk te Parijs worden betaald 65,000 francs, hetgeen voor het geheele jaar een bedrag van 23,725,000 francs geeft. In deze melk-consumtie kan niet worden voorzien gelijk vroeger door de veehouders in de stad zelve gevestigd, noch ook door die in de onmiddelijke nabijheid; het geheele land dat zich tot op 15 à 20 uren rondom Parijs uitstrekt, werkt mede om in die behoefte te voorzien; het vervoer naar Parijs geschiedt langs de spoorwegen — de melk wordt door ondernemingen op groote schaal ten platten lande opgekocht en in daartoe ingerigte gebouwen verzameld, aldaar aan eene ligte koking onderworpen om stremming en zuring bij het vervoer te voorkomen; daarop in afzonderlijke voertuigen naar de spoorweg-stations en verder, in blikken vaten, ieder 20 liters inhoudende, naar Parijs overgebragt om aldaar in de winkels; hetzij voor rekening van den kleinhandelaar, hetzij voor die der onderneming te worden verkocht; gewoonlijk is in die winkels tevens boter, kaas, eijeren, enz., verkrijgbaar.

De op deze wijze aangevoerde melk bedraagt alleen reeds 140,000 liters per dag, hierbij gevoegd de in Parijs zelve gewonnen melk, welke op 60,000 liters per dag te schatten is, en die, welke uit den naasten omtrek wordt geleverd en, door de melkboerinnen aangevoerd en aan of op de straat ter verkoop aangeboden, zekerlijk 60,000 liters dagelijks bedraagt: dan komt men tot de hiervoor opgegeven consumtie van 260,000 liters per dag.

Verplanting van groote boomen

Het verplanten van groote boomen zou menigvuldiger plaets hebben, indien men er niet tegen opzag, om den omtrek der wortels zoo groot te laten, dat de boom kans heeft om aen het groeijen te geraken. Het vervoer van zoodanigen boom wordt daerdoor zeer moeijelyk.

In de *Agronomische Zeitung* vindt men eene wyze aengegeven welke ten dezen aenzien de aendacht verdient.

Een jaer namelyk voor dat men voornemens is de boomen te verplanten, neemt men, in de rondte van den boom, de aerde weg en zaegt alle zware wortels af, die op ongeveer 6 decim. van den stam gevonden worden.

De boom zal nu in den zomer binnen dien omtrek eene menigte jonge wortels ontwikkelen, welke het aenslaen, na het verplanten, bevoordelyk zyn.

By het poten maekt men een gat naer verkiezen, doch minstens 13decim. breed. Dit gat wordt met water gevuld en daerin losse aerde gegooid en omgeroerd. Daermede houdt men aen tot dat het gat op ongeveer 4 decim, gevuld is.

Hierop nu wordt de boom geplaetst, en nadat zulks plaets heeft, giet men het gat vol met water, daerby zooveel losse aerde gebruikende tot dat alles gevuld is.

Boomen op deze wyze gepoot, al zyn ze ook zeer zwaer, zullen zelden dood gaen. By een verplanten in het najaer, is het leggen van mest, op de vochtige aerde, rondom den boom zeer aen te raden. *Vlaamsch bl.*

ALLERLEI.

Men leest in een vlaamsch blad: Een onbekend persoon van 38 tot 40 jaren oud, welke fransch sprak, kwam den 24 dezer, tusschen vyf en zes uer 's avonds, aan den overzet van Coronmeuse, gemeente Herstal. In eenige minuten deed hy zich tweemael de Maes overzetten, en gaf na elke reis 15 centimen; daerna kwam hy een derde mael terug; toen hy in den boot gestapt was, vroeg hy aen den genaemden Joseph-Simon Matagne, welke hem voerde, of het water diep was. Op het antwoord, dat de rivier eene diepte had van 7 tot 8 voeten, gaf hy 50 centimen aen den overzetter, wenschte hem den goeden avond en sprong terzelfder tyd in den vloed, waerin hy de dood vond. Zyn lyk is sedert nog niet teruggevonden.

—

In het dorp Marigné is een feit gebeurd, hetwelk terzelfder tyd buitengewoon en treffend is. Twee echtelingen, welke beide byna 80 jaren oud zyn, de echtgenooten Maillard, het model der huisgezinnen, hadden hun leven in de grootste overeenstemming doorgebragt, en zagen met droef-

waarde wordt geacht en gelijk staat met duivenmest, maar ook bij eene zorgvuldige garing zoo veel uitlevert, dat 50 moerkonijnen jaarlijks de stof leveren, noodig ter bemesting van een bunder land.

Voor ieder tiental moerkonijnen rekent men één rammelaar. Vooral kieze men geschikte voorwerpen ter voortteling en zij in zijne keus nog meer bedacht op goede mannetjes, dan op goede wijfjes. — daar de ondervinding geleerd heeft, dat een slechte vader eenen stam nog meer bederft dan de moeder, alhoewel de invloed van deze laatste ook niet te gering moet worden geacht.

De rammelaar moet niet jonger dan acht maanden zijn en kan dan gedurende 4 jaren worden aangehouden; — het moerkonijn behoort eenen ouderdom van 7 maanden te hebben en is dan 5 jaren ter voortbrenging en opkweeking van een talrijk en sterk kroost geschikt.

De kenteekenen van eenen goeden rammelaar zijn een vlug, vrolijk en tierig voorkomen, levendige oogen, glimmend haar van eene grijsgeele of hazenkleur, breede borst, hoekige kop en vooruitstekende wangen; — zij zijn schuw, en worden in rust en afzondering gehouden, wild en soms gevaarlijk. Nooit mag men ze met jonge of dragtige moerkonijnen in aanraking brengen, daar zij deze gewis zouden dooden.

Voor de moerkonijnen kieze men zoo veel mogelijk de grootste soorten, die bij levendige oogen een scherpen kop en een rond breed achterlijf bezitten. Ouder dan vijf jaren wordende, dat aan het verwilderen en uitvallen van het haar, het lang en hoornachtig worden der nagels, het zwart worden der tanden en aan de doffe oogen al spoedig kan worden opgemerkt, dienen zij te worden afgekeurd.

Wanneer de paring geschieden zal, plaatst men het mannetje voor slechts eenige uren in het hok van het wijfje en zondert het daarna weder af.

Het wijfje draagt 30 à 31 dagen en wel in deze verhouding, dat zij van 10 konijnen 4 op den 30sten en 6 op den 31sten dag werpen.

De moerkonijnen, die het beste 't moederlijk instinct behouden hebben, brengen 1 of 2 dagen vóór het jongen alleen wat stroo of hooi in het nest en trekken daags te voren zich de wol uit den buik, om het eigenlijk nest te maken. Deze wol wordt door haar bij voorkeur uitgetrokken aan de beide zijden der tepels. Die wijfjes welke geen nest maken, of nalaten dat nest met wol te bekleeden, moeten nooit langer ter voortteling worden aangehouden. Ook lette men ter aanhouding op het getal der jongen dat zij werpen, en behoude alleen die welke ten minsten bij elken worp 8 jongen voortbrengen. Brengen zij meer dan 10 ter wereld, hetgeen dikwerf gebeurt, dan neemt men eenige weg en plaatst ze bij andere, die gelijktijdig doch minder dan 8 in getal geworpen hebben.

De moeder kan 14 dagen na het werpen weder bevrucht worden en nog gedurende 14 dagen de jongen verzorgen en voeden. Na dit tijdsverloop is het raadzaam de jongen af te zonderen, daar alsdan de zorgen van de moeder aanmerkelijk afnemen.

Men geeft alsnu ook naauwkeurig acht op den toestand, waarin de moeder zich bevindt. — Is zij sterk en in goeden staat, dan kan zij met gewoon, doch melkgevend voedsel volstaan, — doch is zij mager en zwak, dan moet men haar meer krachtig voedsel, haver, een weinig in melk geweekt brood of tarwezemelen met een weinig zout toedienen.

De jongen zuigen ongeveer eene maand of liever van 21 tot 28 dagen, en zoodra de moeder hen in staat rekent om voor hun eigen onderhoud te zorgen, jaagt zij ze van tijd tot tijd uit het nest. Men neme de jongen nu echter nog niet van de moeder af, maar geve hun een droog, zacht en ligt verteerbaar voedsel, opdat ze langzamerhand gespeend worden. Eerst op den ouderdom van 5 à 6 weken kunnen ze veilig worden weggenomen. Nooit evenwel late men ze op dezen leeftijd op een grasperk loopen, want gras is voor jonge konijnen nadeelig en bij nat of vochtig weder meest altijd doodelijk.

Van dezen tijd af wordt de geheele broed in een zoogenaamd speenhok geplaatst en daar verzorgd tot dat ze 3 maanden oud zijn. Alsdan worden de geslachten gescheiden en afzonderlijk gevoed, tot zij den leeftijd van 6 à 7 maanden bereikt hebben, als wanneer ze gerekend worden volwassen te zijn. Nu zondert men diegene af, welke bestemd zijn om verkocht te worden, of die tot de voortteling worden aangehouden.

Op dezen leeftijd zijn ze echter nog niet regt geschikt om geslagt te worden, en beter is het ze niet voor 8 of 9 maanden te slagten, daar het jonge dier, ofschoon volwassen wat de beenderen betreft, echter nog niet voldoende van vleesch voorzien is. Deze weinige weken maken in den koopprijs een zeer aanmerkelijk verschil. Dan echter zijn ze ook op hun best, want het vleesch, dat op dezen leeftijd zeer malsch en smakelijk is, wordt bij de ouden eenigzins droog en hard.

Wanneer de rammelaars 4 à 5 maanden oud zijn, moeten ze ieder afzonderlijk in een klein hok ter mesting geplaatst worden, want, bij elkander blijvende, zouden ze altijd vechten en bijten en nooit de rust genieten die tot een behoorlijk vet worden onontbeerlijk is. Doorgaans evenwel worden de mannetjes op dezen leeftijd gesneden en hun daardoor de noodige rust opgelegd. Dit snijden schijnt eene bewerking te zijn die hun weinig of niet deert, en gaat zoo schielijk in zijn werk dat twee personen de bewerking aan 100 stuks in een uur doen ondergaan. Zij heeft het voordeel dat het vetmaken daardoor veel spoediger voortgang maakt, dat het vleesch fijner wordt en de gesnedene eene velheid en zwaarte verkrijgt, die de ongesnedene bijna nimmer bereikt. Daarbij krijgt de huid er eene betere hoedanigheid door en bezit alzoo veel grootere waarde, wordende doorgaans met het dubbel geld betaald.

(*Vervolg in een volgend no.*)

Correspondentie.

X. vraagt, of, indien men het Kanaal van Assen op Groningen uit de kolk der Hoofdvaart door den tuin van den heer van Echten en verder door de cingelgracht leidt, men dan niet drie sluizen moet hebben, in plaats van twee, om het te groote verval te voorkomen, dat anders onmiddelijk in Assen al te groot zou zijn.

A. vraagt, of het in allen gevalle niet beter zou zijn, in plaats van twee gekoppelde sluizen de een in Assen en de andere, bij de Punt, drie gewone sluizen te leggen, of dit nog niet goedkooper zou zijn, en of niet daardoor alleen de veranderde rigting door de cingelgracht mogelijk zou worden?

Wederom zijn wij door plaatsgebrek verhinderd de nog ontbrekende oplossingen der charades in dit nummer op te nemen. Wij zullen dit in het volgend no. doen.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel door Gods goedheid van eene Dochter W. P. C. VAN VOORTHUIJSEN, geliefde Echtgenoote van

J. C. RAHDER.

Eenige kennisgeving.

Nieuweroord, boven Hoogeveen,
13 April 1854.

VERGADERING

der TWEEDE AFDEELING van het Genootschap *ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe*, op DINGSDAG, 25 April e.k., 's voormiddags 12 uur, in de zaal van J. B. SCHUT te Assen.

D. COHEN, Secretaris.

VERGADERING

voor de 1e Afdeeling van het Genootschap *ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe*, op DONDERDAG den 27 April e.k., des morgens ten 11 uur in de Weem te Meppel.

De Secretaris,
L. HUBENET.

EEN DIENSTMEISJE,

oud 17 jaren, van goed gedrag en goed kunnende werken, wordt tegen een matig loon door de Diakonie aanbevolen **op de DIENST in een Protestantsch Huisgezin.**

Assen, 18 April 1854.

E. K. J. BERTLING, Boekh. Diaken.

RIJN EN IJSSEL
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DIENSTREGELING van af 19 April 1854.

NACHTDIENST

tusschen *AMSTERDAM* en *KAMPEN*,
dagelijks, behalve Dingsdags en Vrijdags.

Van Amsterdam en van Kampen, beide 's avonds 11 uren.

In dadelijke verbinding met de **DIEPGANGS-DIENST** der Maatschappij tusschen Kampen en Meppel, de **BARGEDIENST** tusschen Meppel en Assen en de **DILIGENCEDIENSTEN** tusschen Assen en Groningen en Assen en Veendam. — Op alle stations worden DIRECTE BILLETTEN afgegeven voor de navolgende Vrachtprijzen, als:

Amsterdam —	Groningen	V.k. *f* 5.„	G.k. *f* 6.„
„	Veendam	„ „ 5.„	„ „ 6.„
„	Assen	„ „ 3.70	„ „ 4.70.
„	Meppel	„ „ 2.80	„ „ 4.30.

De Kantoren zijn te Amsterdam en te Kampen aan de Agentures der Rijn- en IJssel Stoomboot-Maatschappij;

te Meppel bij H. BRUINTJES;
te Assen bij A. HOFSTE, in de Koppel Paarden;
te Veendam bij E. J. DUINTJER, in de Unie;
te Groningen bij J. A. HEIKENS, in de Zwaan.

GROOTE VERKOOPING VAN
VEE,

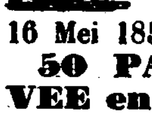

Ten verzoeke en ten huize van B. H. HOMMES, Koopman te Vlagtwedde, op DINGSDAG den 16 Mei 1854, te tien uur des morgens, van

50 PAARDEN, 200 stuks HOORNVEE en 100 VARKENS.

OP VRIJDAG DEN 21 APRIL,

des morgens 10 uur te beginnen, ten overstaan van den ondergeteekenden Deurwaarder, gedenken de Erven van wijlen den Heer W. J. MEINSMA en Vrouw G. A. TRAVERS ten Sterfhuize van genoemde Echtelieden aan de **KOORNMOLEN** te *ASSEN*,

Publiek te Verkoopen:

DE NAGELATENE TILBARE GOEDEREN tot der overledenen boedel behoorende als: **CHIFFONIÈRES, LADETAFELS, TAFELS, STOELEN, BEDDEN, LEDIKANTEN**, ouderwetsche **MEUBELEN, GLASWERK, PORSELEIN** en wat verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Assen, 15 April 1854.

H. MENNINGA.

OP MAANDAG DEN 24 APRIL EN VOLGENDE DAGEN,

telkens des voormiddags te 10 uren te beginnen, ten verzoeke en ten huize van den Heer F. DONKER, Logementhouder te Assen,

PUBLIEKE VERKOOP
VAN EEN WELGECONSERVEERDEN
INBOEDEL,

bestaande in 2 eikenhouten KABINETTEN, 2 PULPITRUMS, 2 KLOKKEN, eene CHAIS, een modern ZOMERWAGENTJE voor een en twee paarden, BEDDEN met toebehooren, LEDIKANTEN, KAGCHELS, SPIEGELS, TAFELS, STOELEN, WASCHTAFELTJES, KOPER, BLIK, TIN, AARDEWERK enz. enz.

Te bezigtigen op Zaturdag den 22 April 1854, van 's morgens 10 tot 's namiddags 2 uren.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

BURGERLIJKE STAND.

Meppel, 8—15 April. *Ondertr.* L. Kreumer met A. Borggreve; A. Emmink met E. Smit. — *Geh.* E. Meijer met M. Klinge. — *Bev.* A. Bakker, geb. Mulder van z.; G. C. Stoffers, geb. de Vries, van d. — *Overl.* L. Benthem, weduwnaar van A. F. Lindenhovius, 41 j.; A. ten Wolde, 1 j. en 6 m., manl. gesl.; G. Arentsen, echtgenoote van G. P. van Oosten, 44 j. en 8 m.; J. H. Saeteij, 54 j. ongeh. manl. gesl.; G. Hoorn, 1 j. en 11 m. vr. gesl.

Coevorden, 9—16 April. *Ondertr.* H. Pat en H. Schoemakers. — *Bev.* Johanna Reins, ongeh. van z.; G. Arends, geb. Gommer, van z. — *Overl.* Willem Rozeman, oud ½ j.

Smilde, 9—16 April. *Bev.* S. J. Stap, geb. Mulder, van d.; A. Jonker, geb. Thijs, van d.; A. Klaster, geb. Kok, van d.; S. Haveman, geb. Jongsma, van z.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 14 April.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f*	14.00
„ N. Oml.	68	„	„	11.50
dito.	70	„	„	12.10
„ „ Old.	68	„	„	11.40
„ „ „	70	„	„	12.50
Rogge, N. Inl.	66	„	„	10.00
„ „ „	68	„	„	10.40
[illegible]	70	„	„	[illegible]
Haver, N. [illegible]	[illegible]	„	„	[illegible]
„ „	48	„	„	5.00
„ Voer	35	„	„	3.70
„ „	40	„	„	4.20
„ Zwarte	35	„	„	3.50
„ „	40	„	„	4.05
Garst, N. wint.	54	„	„	6.20
„ „ „	56	„	„	6.55
„ „ zomer	56	„	„	5.60
„ „ knob.	66	„	„	6.50

Boekweit, zand 62	N.pd.	*f*		0.00
„ „ 65	„	„		8.20
„ veen 64	„	„		7.65
„ „ 66	„	„		8.05
Paardeboonen. .	*f*	7.50	à	8.00
Groene Erwten	„	12.00	à	13.00
Graauwe „	„	10.00	à	11.00
[illegible]		[illegible]	à	12.00
Gort, grauwe [illegible]		[illegible]	à	[illegible]
Gort, parel	„	15.00	à	18.00
Olie, raap per vat		37.00	à	00.00
Raapkoeken, . . .		.	à	00.00
Lijnkoeken		00.00	à	00.00
Boter ¼ ton. . . .		00.00	à	00.00
Boter ⅛ „			à	00.00

ZWOLLE, 7 April. Tarwe f 14,25 a f 17.00. — Rogge f 11,00 a 11.50. — Boekweit f 8.00 à f 9,00. — Aardappelen f 3,00 à f 5.00. — Boter per ⅛ ton f 21,25 à 21,75; per ℔ f 0,90 a *f* 1,05.

STEENWIJK, 10 April. Rogge *f* 10,50 à 11,30. Boekweit *f* 0.00 à *f* 0.00. — Boter per ⅛ ton 21,75.

OLDEMARKT, 8 April. Boter ⅛ vat *f* 22,00 a *f* 22,12⁵

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 15 April 1854.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	55
„ „	3	„	66⅜
„ „	4	„	83
Amort. Synd.	3½	„	82¾
Handelm.	4½	„	110
O. I. Leening	4	„	82⅝
Aand. Holl. Spoorw.			58½
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	94½
Dito 1828/29	5	„	94½
Cert. 1831/33	5	„	[illegible]
Dito 1840	4	„	
Dito Stieglitz	4	„	71
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	5	„	55½

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	17¹⁄₁₆
Obligatiën	3	„	
Binnenl.	3	„	32⁹⁄₁₆
Amortisable			
Bewijz. Coup.			3¹¹⁄₁₆
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]	„	29¹⁵⁄₁₆
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	
Portug., Oblig.	3	„	32³⁄₁₆
„	4		
Amerika Bank-Act.			

heid het oogenblik naderen, waarop een hunner op de wereld zou moeten achterblijven. Op het einde der verledene maend worden de twee grysaerds op denzelfden tyd ziek; dezer dagen hebben zy beiden op hetzelfde uur den geest gegeven zij hebben de wereld zoo uit op hetzelfde oogenblik verlaten, dat het de persoonen, die aen hun bed waekten, onmogelyk is, te zeggen wie van beide het eerst gestorven is.

Lucifers.

Welk een min beduidend artikel de lucifers ook mogen schijnen en tot wat uiterst geringen prijs zij verkocht worden, zij spelen tegenwoordig in de nijverheid eene geenszins onbeduidende rol, zooals reeds blijkt uit de volgende opgaaf van eene der fabrieken, die van den heer *Deig* te Lauterberg, aan den Oder. Deze fabriek houdt met het maken dezer strijkstokjes en de daarbij behoorende doosjes, gedraaide busjes enz., meer dan 500 personen bezig. Er worden *dagelijks* in 12 uur 4 millioen zwavelstokjes, 3,000,000 waskaarsen, 115000 cigarenhoedjes, 24,000 reepjes slag-of wrijfzwam en 1000 gelakte doosjes gemaakt. De daartoe per jaar gebruikte brandstoffen bedragen niet minder dan 152 centenaars zwavel, 180 balen papier, 26 centenaars kleurstoffen, 180 centenaars lijm, 36 centenaars was, 25 centenaars phosphorus, 52 centenaars droogerijen, 7¾ millioen étiquetten, 5 centenaars stijfsel 10.000 kub. voeten dennenhout voor de stokjes enz. Het fabrikaat wordt gezonden naar Hamburg, Bremen, Lubeck, Londen, Amsterdam, Singapore, Valparaiso, Batavia, Rio de Janeiro, Lima, Manilla enz. Eene machine snijdt bij elke beweging 400 staafjes en splijt deze ieder in 15 stukjes, dus 6000 stokjes in eene beweging, of bij de 30 bewegingen in het uur, op eenen dag 2 tot 2½ millioen stokjes.

De deurwaarder van den Koning van Engeland.

Op het Drie Koningen-feest, nu eene eeuw geleden, begaf zich de Koning van Engeland, volgens gewoonte en vergezeld van de Princessen Amelia en Carolina, benevens eenige heeren van het Hof, naar de Koninklijke kapel van St. James en offerde aldaar na de godsdienstoefening, volgens gewoonte *goud*, *wierook* en *myrre* op het altaar, en op 18 Januarij speelde de Koning, de Koninklijke familie en de heeren en dames van het Hof met de kaart ten voordeele van Z. M. deurwaarder. Er werd echter maar *f* 14,400 verloren!

ANECDOTEN.

Van waar komen alle goede gaven en giften? zeide een schoolmeester, terwijl hij een jongen bij den kraag had en hem voorover drukte. De leerling was bedremmeld en zweeg. Daarop kreeg hij een paar nijdige oorvijgen en tevens de oplossing van het problema: „van boven, domkop!"

—

Een pastoor, uit de oude school, werd onlangs door zijne gemeente dringend verzocht, om gedurende de droogte om regen te bidden. „Nu," zeide hij, „als gij het dan volstrekt wilt, zal ik het doen, maar ik zeg u vooruit, 't helpt niets, zoolang de wind in dien hoek blijft."

—

Twee Jezuiten maakten Rousseau hun compliment. De een zeide: „wij komen eigenlijk om van u te hooren, hoe wij het moeten aanleggen om zoo betooverend sierlijk te schrijven als gij." „Dat geheim is niet voor uw gezelschap geschikt, mijne heeren!" antwoordde Rousseau, „want het bestaat hierin: „schrijf nooit anders dan gij denkt.

—

Voor een geneesheer is er niets akeliger, dan geroepen te worden, om spoedig, spoedig te komen, en bij den patient intredende, te ontwaren dat de nood verdwenen is. Zoo werd Dr. H. bij een voornaam persoonaadje geroepen, die zich eene kleine wonde had toegebragt. Hij moest *onverwijld* komen. Binnen weinige oogenblikken zat hij naast den patient, onderzocht diens wonde en zeide toen tegen den bediende: „loop zoo spoedig als u mogelijk is naar de apotheek hier in de buurt en haal een pleister!" De patient werd doodsbleek: „hemel, beste doctor! ik hoop toch niet, dat de wonde gevaarlijk is?" „Wel zeker," antwoordde de geneesheer, „als de kerel niet galoppeert, is zij geheeld eer de pleister komt.

—

Als men, goed gekapt en gekleed, eene dame naar den schouwburg geleidt en aan het bureau gekomen, zijne porte monnaie mist — als men in een spoorweg-waggon tegen over eene jufvrouw zit, die een klein kind op den schoot heeft, 't welk olievelletjes knabbelt en dan de vingers aan uw wit vest afveegt — als men des nachts ten 3 uur, bij pikdonker weêr, iemand ontmoet, gewapend met een onmanierlijk dikken stok en die u vraagt; „hoe laat is het?" — als men u bij een openbaren maaltijd met een toast vereert en gij er geen enkel woord op weet te zeggen — als men zich verbeeld al de manieren te hebben als een voornaam man en ondekt dat men voor een kleêrmaker is aangezien..... dat zijn *zeer onaangename* dingen.

Zond.bl.